

Bijlage 1 Richtlijnen ten aanzien van gebruikelijke zorg van ouders voor kinderen met een normaal ontwikkelingsprofiel in verschillende levensfasen van het kind¹

- *Kinderen van 0 tot 3 jaar*
 - o hebben bij alle activiteiten verzorging van een ouder nodig;
 - o ouderlijk toezicht is zeer nabij nodig;
 - o zijn in toenemende mate zelfstandig in bewegen en verplaatsen;
 - o hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
 - o hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
 - o hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

- *Kinderen van 3 tot 5 jaar*
 - o kunnen niet zonder toezicht van volwassenen. Dit toezicht kan binnenshuis korte tijd op gehoorafstand (bijv. ouder kan was ophangen in andere kamer);
 - o hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
 - o hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
 - o kunnen zelf zitten, en op gelijkvloerse plaatsen zelf staan en lopen;
 - o hebben hulp, toezicht, stimulans, zindelijkheidsstraining en controle nodig bij de toiletgang;
 - o hebben hulp, toezicht, stimulans en controle nodig bij aan- en uitkleden, eten en wassen, in- en uit bed komen, dag- en nachtritme en dagindeling bepalen;
 - o hebben begeleiding nodig bij hun spel en vrijetijdsbesteding;
 - o zijn niet in staat zich zonder begeleiding in het verkeer te begeven;
 - o hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

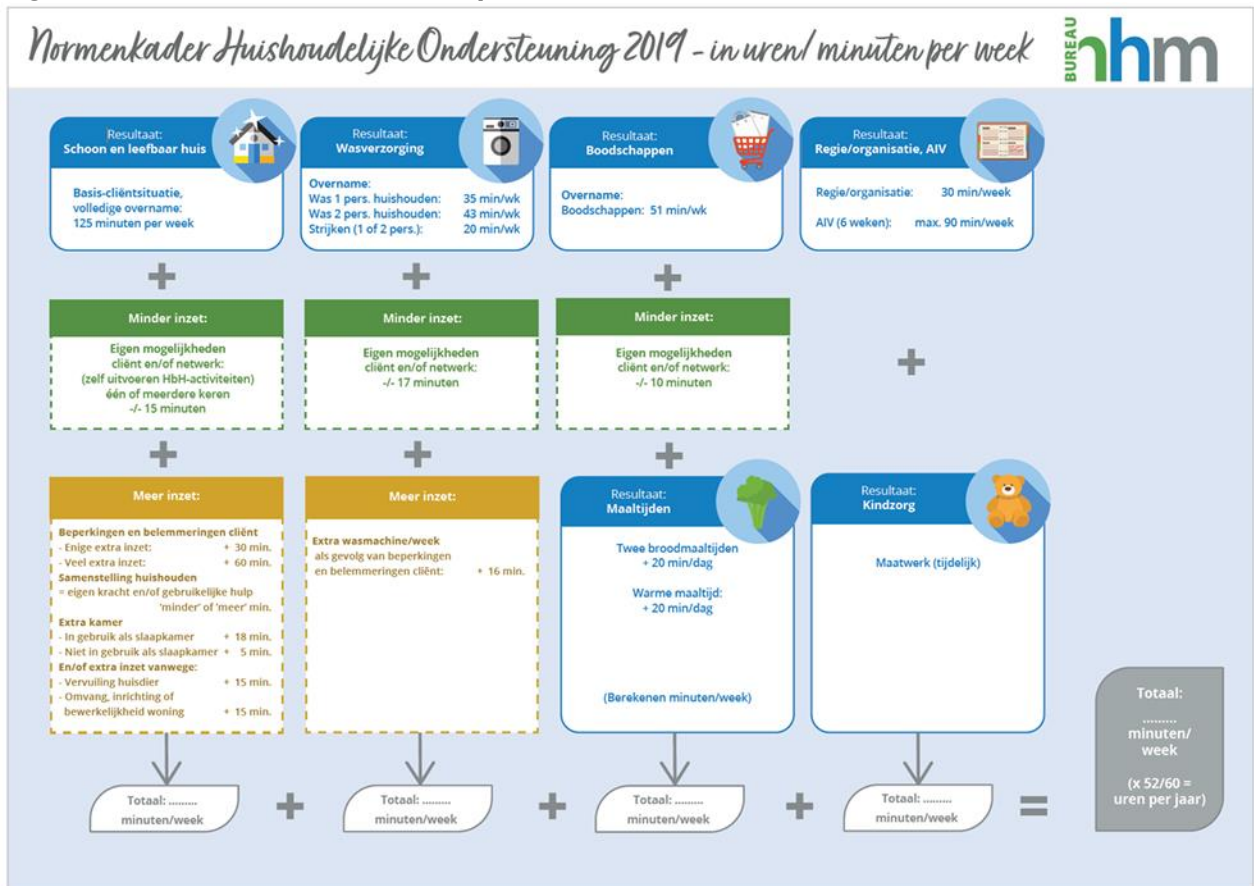
- *Kinderen van 5 tot 12 jaar*
 - o kinderen vanaf 5 jaar hebben een reguliere dagbesteding op school, oplopend van 22 tot 25 uur/week;
 - o kunnen niet zonder toezicht van volwassenen. Dit toezicht kan op enige afstand (bijv. kind kan buitenspelen in directe omgeving van de woning als ouder thuis is);
 - o hebben toezicht, stimulans en controle nodig en vanaf 6 jaar tot 12 jaar geleidelijk aan steeds minder hulp nodig bij hun persoonlijke verzorging zoals het zich wassen en tanden poetsen;
 - o hebben hulp nodig bij het gebruik van medicatie;
 - o zijn overdag zindelijk, en 's nachts merendeels ook; ontvangen zonodig zindelijkheidsstraining van de ouders/verzorgers;
 - o hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
 - o hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;

¹ Bron: CIZ Indicatiewijzer, toelichting op de Beleidsregels indicatiestelling AWBZ 2014 zoals vastgesteld door het ministerie van VWS, versie 7.1, juli 2014.

- hebben begeleiding van een volwassene nodig in het verkeer wanneer zij van en naar school, activiteiten ter vervanging van school of vrije tijdsbesteding gaan;
 - hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.
- *Kinderen van 12 tot 18 jaar*
- hebben geen voortdurend toezicht nodig van volwassenen;
 - kunnen vanaf 12 jaar enkele uren alleen gelaten worden;
 - kunnen vanaf 16 jaar een dag en/of een nacht alleen gelaten worden;
 - kunnen vanaf 18 jaar zelfstandig wonen;
 - hebben bij hun persoonlijke verzorging geen hulp en maar weinig toezicht nodig;
 - hebben bij gebruik van medicatie tot hun 18e jaar toezicht, stimulans en controle nodig;
 - hebben tot 18 jaar een reguliere dagbesteding op school/opleiding;
 - hebben begeleiding en stimulans nodig bij ontplooiing en ontwikkeling (bv. huiswerk of het zelfstandig gaan wonen);
 - hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
 - hebben tot 17 jaar een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

Bijlage 2 HHM Normenkader Huishoudelijke Ondersteuning d.d. juni 2019
(bron: HHM 2019)

Figuur 1 Normenkader in minuten per week

Tabel 1 Activiteiten benodigd voor een schoon en leefbaar huis

Schoon en leefbaar huis		Woonruimten				
		 Woonkamer	 Slaapkamer(s)	 Keuken	 Badkamer en toilet	 Hal
Categorie schoonmaakactiviteiten	Afnemen nat en droog 	<ul style="list-style-type: none"> Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken en luchtfilter Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Zomeubels afnemen (droog/nat) Radiatoren reinigen 	<ul style="list-style-type: none"> Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken en luchtfilter Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen 	<ul style="list-style-type: none"> Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen 	<ul style="list-style-type: none"> Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen 	<ul style="list-style-type: none"> Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken en luchtfilter Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen
	Stofzuigen en dweilen 	<ul style="list-style-type: none"> Stofzuigen Dweilen 	<ul style="list-style-type: none"> Stofzuigen Dweilen 	<ul style="list-style-type: none"> Stofzuigen Dweilen 		<ul style="list-style-type: none"> Stofzuigen Dweilen Trap stofzuigen (binnenshuis)
	Ramen en gordijnen 	<ul style="list-style-type: none"> Gordijnen wassen Lamellen/jaloezieën reiniging Ramen binnenzijde wassen 	<ul style="list-style-type: none"> Gordijnen wassen Lamellen/luxaflex reiniging Ramen binnenzijde wassen 	<ul style="list-style-type: none"> Gordijnen wassen Lamellen/luxaflex reiniging Ramen binnenzijde wassen 	<ul style="list-style-type: none"> Gordijnen wassen Lamellen/jaloezieën reiniging Ramen binnenzijde wassen 	
	Bed verschonen 		<ul style="list-style-type: none"> Bed verschonen Matras draaien 			
	Keuken schoonmaken 			<ul style="list-style-type: none"> Keukenblok - apparatuur (buitenzijde) Afval opruimen Keukenkastjes (binnenzijde) Koelkast (binnenzijde) Oven/magnetron Vriezer los reinigen binnenzijde (ontdooit) Afzuigkap reinigen (binnenzijde) Bovenkant keukenkastjes Tegelwand (los van keukenblok) 		
	Sanitair schoonmaken 				<ul style="list-style-type: none"> Badkamer schoonmaken (incl. stofzuigen en dweilen) Toilet schoonmaken Tegelwand badkamer afnemen 	
	Opruimen 	<ul style="list-style-type: none"> Opruimen 	<ul style="list-style-type: none"> Opruimen 			

Tabel 2 Frequenties benodigd voor een schoon en leefbaar huis (basisactiviteiten)

Ruimte	Basisactiviteit	Frequenties
Woonkamer (en andere kamers) 	Stof afnemen hoog incl. luchtfilters	1 x per 2 weken
	Stof afnemen midden	1 x per week
	Stof afnemen laag	1 x per week
	Opruimen	1 x per week
	Stofzuigen	1 x per week
	Dweilen	1 x per week
Slaapkamer(s) 	Stof afnemen hoog incl. tastvlakken en luchtfilters	1 x per 6 weken
	Stof afnemen midden	1 x per week
	Stof afnemen laag	1 x per week
	Opruimen	1 x per week
	Stofzuigen	1 x per week
	Dweilen	1 x per 2 weken
	Bed verschonen of opmaken	1 x per 2 weken
Keuken 	Stofzuigen	1 x per week
	Dweilen	1 x per week
	Keukenblok (buitenzijde) inclusief tegelwand, kookplaat, spoelbak, koelkast, eventuele tafel	1 x per week
	Keukenapparatuur (buitenzijde)	1 x per week
	Afval opruimen	1 x per week

		Afwassen	1x per week
Sanitair		Badkamer schoonmaken (inclusief stofzuigen en dweilen)	1 x per week
		Toilet schoonmaken	1 x per week
Hal		Stof afnemen hoog incl. tastvlakken en luchtfilters	1 x per week
		Stof afnemen midden	1 x per week
		Stof afnemen laag	1 x per week
		Stofzuigen	1 x per week
		Trap stofzuigen (binnenshuis)	1 x per week
		Dweilen	1 x per week

Tabel 3 Activiteiten benodigd voor een schoon en leefbaar huis (incidentele activiteiten)

Ruimte	Incidentele activiteit	Frequenties
Woonkamer (en andere kamers) 	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	2 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Zitmeubels afnemen (droog/nat)	1 x per 8 weken
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
Slaapkamer(s) 	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	2 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
	Matras draaien	2 x per jaar
Keuken 	Gordijnen wassen	2 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	3 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	3 x per jaar
	Keukenkastjes (binnenzijde)	2 x per jaar
	Koelkast (binnenzijde)	3 x per jaar
	Oven/magnetron (grondig schoonmaken)	4 x per jaar
	Vriezer los reinigen binnenzijde (ontdooid)	1 x per jaar
	Afzuigkap reinigen (binnenzijde) – vaatwasser bestendig	2 x per jaar

		Afzuigkap reinigen (binnenzijde) - niet vaatwasser bestendig	2 x per jaar
		Bovenkant keukenkastjes	1 x per 6 weken
		Tegelwand (los van keukenblok)	2 x per jaar
Sanitair 		Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
		Radiatoren reinigen	2 x per jaar
		Tegelwand badkamer afnemen	4 x per jaar
		Gordijnen wassen	1 x per jaar
		Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
		Reinigen lamellen/luxaflex	3 x per jaar
Hal 		Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
		Radiatoren reinigen	2 x per jaar

Tabel 4 Activiteiten en frequenties benodigd voor de wasverzorging

Activiteit		Frequenties*
Wasverzorging 	Wasgoed sorteren	1x per week
	Behandelen van vlekken	5x per 2 weken (indien nodig)
	Was in de wasmachine stoppen (incl. wasmachine aanzetten)	5x per 2 weken
	Wasmachine leeghalen	5x per 2 weken
	Sorteren naar droger of waslijn	5x per 2 weken
	Was in de droger stoppen	5x per 2 weken
	Droger leeghalen	5x per 2 weken
	Was ophangen	5x per 2 weken
	Was afhalen	5x per 2 weken
	Was opvouwen	5x per 2 weken
	Was strijken	1x per week
	Was opbergen/opruimen	5x per 2 weken

* In een tweepersoonshuishouden wordt uitgegaan van een frequentie van 5x per 2 weken voor de was, in een eenpersoonshuishouden is dat 2x per week.

Tabel 5 Activiteiten en frequenties benodigd voor de boodschappen

Onderdeel	Activiteit	Frequentie
Boodschappen 	Het opstellen van boodschappenlijst	1x per week
	Het doen van de boodschappen	1x per week
	Het opruimen van de boodschappen	1x per week

Tabel 6 Activiteiten en frequenties benodigd voor de maaltijden

Onderdeel	Activiteit	Frequentie
Maaltijden 	Broodmaaltijden: tafel dekken, eten en drinken klaarzetten (1 maaltijd op tafel, 1 maaltijd in de koelkast), afruimen, afwassen of vaatwasser inruimen/uitruimen	1x per dag*
	Opwarmen maaltijd: maaltijd opwarmen, tafel dekken, eten en drinken klaarzetten, afruimen, afwassen of vaatwasser in/uitruimen	1x per dag*

* Of minder als de cliënt hierin een deel van de week zelf of met behulp van het netwerk kan voorzien.

Tabel 7 Activiteiten voor verzorgen van minderjarige kinderen

Onderdeel	Activiteit
Verzorgen van minderjarige kinderen 	Was verzorgen
	Kamers opruimen
	Eten maken
	Tasjes school
	Aankleden
	Wassen
	Eten geven
	Structuur bieden
	Meer tijd huishoudelijke taken
	Brengen naar school/crèche
	Naar bed brengen
	Afstemming met andere hulp/informele zorg
Afstemming/sociaal contact (aankomst, vertrek, administratie, contact met cliënt)	

Tabel 8 Activiteiten voor advies, instructie en voorlichting

Onderdeel	Activiteit
Advies, instructie en voorlichting 	Aanleren van activiteiten en samen uitvoeren van de activiteiten gericht op een schoon en leefbaar huis en de wasverzorging
	Aanleren van activiteiten en samen uitvoeren van activiteiten gericht op boodschappen en maaltijden

Bijlage 3 Tien eisen voor pgb-vaardigheid

De gemeente (aan-z) van het persoonsgebonden budget controleert niet alleen of u aan de voorwaarden van een persoonsgebonden budget voldoet. Zij controleren ook of u met een persoonsgebonden budget kunt omgaan. Dat heet pgb-vaardigheid. Daarmee willen ze voorkomen dat u in de problemen komt. Bijvoorbeeld omdat u niet weet welke zorg u nodig heeft. Of hoe u goede afspraken maakt met een zorgverlener. U bent pgb-vaardig als u de volgende dingen kunt:

10 punten pgb-vaardigheid

- **1** U overziet uw eigen situatie.
- **2** U bent op de hoogte van de regels en verplichtingen die horen bij het pgb.
- **3** U bent in staat om een pgb-administratie bij te houden.
- **4** U moet uit uzelf en zelfverzekerd kunnen communiceren met andere partijen.
- **5** U bent in staat om zelfstandig te handelen en voor een zorgverlener te kiezen.
- **6** U bent in staat om afspraken te maken en vast te leggen.
- **7** U kunt beoordelen of de geleverde zorg kwalitatief goed is.
- **8** U kunt de inzet van zorgverleners coördineren.
- **9** U bent in staat om als werk- of opdrachtgever de zorgverleners aan te sturen.
- **10** U heeft voldoende juridische kennis over het werk- of opdrachtgeverschap of weet deze kennis te vinden.